

ΜΙΜΗΣ
ΑΝΔΡΟΥΛΑΚΗΣ
δύο μόνο δάκρυα

ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΠΑΤΑΚΗ

ΤΟΥ ΙΔΙΟΥ

✱

- ΤΑΞΙΔΙ ΜΕΛΙΤΟΣ, Εκδόσεις Πατάκη, 2015
- ΜΑΥΡΟ ΚΟΥΤΙ - ΑΦΟΡΙΣΜΟΙ ΠΕΡΙ ΗΓΕΣΙΑΣ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ,
Εκδόσεις Πατάκη, 2015
- ΑΛΛΕΓΚΡΑ, Εκδόσεις Πατάκη, 2014
- ΚΟΚΚΙΝΟΣ ΚΑΒΟΥΡΑΣ, Εκδόσεις Πατάκη, 2013
- ΟΠΑΩΝ ΚΡΙΣΙΣ, Εκδόσεις Πατάκη, 2012
- ΕΤΣΙ ΚΑΝΟΥΝ ΟΛΕΣ, Καστανιώτης, 2011
- Η ΕΒΔΟΜΗ ΑΙΣΘΗΣΗ - ΤΡΟΙΚΑ ΜΟΙΡΑ, Καστανιώτης, 2010
- Ε, ΠΡΟΕΔΡΕ!, Καστανιώτης, 2009
- ΛΕΥΚΟ ΚΟΤΣΥΦΙ, BLUE TREE, ΜΑΥΡΟ ΚΑΡΑΒΙ, Καστανιώτης, 2008
- ΘΗΛΥΚΟ ΠΟΚΕΡ, Καστανιώτης, 2006
- ΖΗΤΟΥΝΤΑΙ ΑΛΧΗΜΙΣΤΕΣ, Καστανιώτης, 2005
- ΒΑΜΠΙΡ ΚΑΙ ΚΑΝΙΒΑΛΟΙ, Καστανιώτης, 2004
- ΤΑΝΓΚΟ ΤΟΥ ΤΣΕ - ΑΠΟ ΤΗΝ ΤΑΝΙΑ ΣΤΗΝ ΤΙΝΑ, αφήγημα για την
παγκοσμιοποίηση στον 21ο αιώνα, Καστανιώτης, 2002
- Η ΓΥΝΑΙΚΑ ΤΗΣ ΟΓΔΟΗΣ ΜΕΡΑΣ (ΜΥΣΤΙΚΟΣ ΕΡΩΣ -
ΑΠΟΚΡΥΦΟΣ ΒΙΟΣ), μυθιστόρημα, Καστανιώτης, 2001
- Μ', γυναιχείο αντιμυθιστόρημα, Καστανιώτης, 1999
- ΤΟ ΧΑΜΕΝΟ ΜΠΛΟΥΖ, μυθιστόρημα, Καστανιώτης, 1997
- Ο ΜΥΣΤΙΚΟΣ ΝΟΕΜΒΡΗΣ, μυθιστόρημα, Καστανιώτης, 1996
- Ο ΣΩΣΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙ ΔΑΙΜΟΝΕΣ ΤΟΥ ΠΑΘΟΥΣ, Καστανιώτης, 1995
- THE DREAM - ΣΚΙΕΣ ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ, Καστανιώτης, 1994
- ΜΕΤΑ, Νέα Σύνορα, 1992
- Ο ΣΟΣΙΑΛΙΣΜΟΣ ΣΤΟ ΚΑΤΩΦΛΙ ΤΟΥ 2000, Σύγχρονη Εποχή, 1983
- ΣΟΣΙΑΛΙΣΤΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΑΙ ΓΡΑΦΕΙΟΚΡΑΤΙΑ,
Σύγχρονη Εποχή, 1982
- ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ, Σύγχρονη Εποχή, 1979

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Μελίβοια: Ο «Κύκλος» της Φένιας.	9
«Κύκλος Αϊντα»	26
Αΐσα: τα ακούσια μπλεξίματα του καθηγητή Κωστή	107
Ο εκπαιδευτής των περιστεριών και το Σημάδι του Κάιν	144
«Καλό ξημέρωμα, Ηλία!» – «Καλό δρόμο, Άρη!» . . .	195
Ο «Κύκλος της Λιβίας» και το μυστικό του SuperBoss	310
Η γυμνόστηθη της Νουμαντίας, οι δίδυμες του Αμπερντίν.	364
Ευχαριστίες	427

Μελίβοια: Ο «Κύκλος» της Φένιας

[ΑΝΤΙ ΠΡΟΛΟΓΟΥ]

ΓΙΑΤΙ ΜΙΑ ΓΥΝΑΙΚΑ ΟΠΩΣ Η ΦΕΝΙΑ, τώρα στα σαράντα, εξεγείρεται και μάλιστα μ' έναν παράδοξο, τόσο προσωπικό τρόπο; Εκείνη που και κάρβουνο να 'πιανε, χρυσάφι θα το 'κανε; Γιατί μια «τέλεια» γυναίκα – τέλεια στο κορμί και στην καρδιά–, με την πιο καλοκουρδισμένη οικογενειακή ζωή, τινάζεται ένα πρωί απ' το συζυγικό κρεβάτι και ανατινάζει όλες τις ισορροπίες που έδιναν νόημα στην ύπαρξή της; Να που 'χε δίκιο ο παλιός μας συμφοιτητής, διασημότητα σήμερα: «Η Φένια αναζητά με πάθος στην ιστορία και τη λογοτεχνία αυτό που λείπει απ' την ευτυχισμένη ζωή της – λίγη δυστυχία».

Αυτές τις σκέψεις κάνει η Άννυ, η εκδότρια, αναζητώντας στο βλέμμα του Δημήτρη, του τρίτου της πρωινής συντροφιάς, την ίδια απορία, καθώς η Φένια ορθά κοφτά έχει ολοκληρώσει την εξωφρενική της πρόταση.

Η Άννυ μόλις που πρόλαβε να ενημερώσει τον Δημήτρη για τη συνομιλήτριά τους προτού εκείνη καταφθάσει.

«Α, να ξέρετε, η Φένια κέρδισε δίχως να το επιδιώκει απ’ όλη τη σχολή, τη Φιλοσοφική Αθηνών, τον τίτλο “Η μισ Τέλεια”, η τέλεια καθωσπρέπει κόρη του γυμνασιάρχη μαθηματικού που έγινε τέλεια φοιτήτρια, τέλεια σύζυγος, τέλεια μητέρα, τέλεια φιλόλογος, τέλεια πνευματική συνεργάτης, θηλυκό alter ego του Κωστή, του παλαιού καθηγητή μας, του σοφότερου –εδώ που τα λέμε– Έλληνα διανοούμενου».

«Την είχα συναντήσει μια φορά στο σπίτι της, σ’ αυτές τις Πέμπτες που οργανώνει. Πάνε μερικά χρόνια».

«Δεν είναι εκθαμβωτική; Και μάλιστα δίχως ίχνος ναρκισσισμού και αλαζονείας».

«Ίσως και ο πιο επιθετικός Καζανόβας δεν θ’ αποτολμούσε να βάλει σε δοκιμασία την αρετή της», χαμογέλασε ο Δημήτρης.

«Σας προσκάλεσε, λοιπόν, και σας στο φιλολογικό της σαλόνι; Ξεκίνησε από μια γυναικεία Λέσχη Ανάγνωσης και μετεξελίχτηκε σ’ αυτόν τον τόσο δημιουργικό πνευματικό κύκλο. Με τον καιρό τού κόλλησε ο τίτλος: “Κύκλος Μελίβοια”...»

«Με κάλεσε ο Κωστής, όχι η ίδια, σε μια παρένθετη συζήτηση στο δικό του σεμινάριο. Το θέμα μου ήταν “η αβεβαιότητα” σ’ όλες τις διαστάσεις της. Πριν ξεσπάσει η παγκόσμια κρίση. Πάντως, δεν ήξερα τότε περί “Κύκλου Μελίβοια”. Γλυκιά Ζωή; Ντόλτσε Βίτα ο κοσμοκαλόγερος Κωστής;»

«Όχι, όχι», πήραν τα γέλια την Άννυ, «το Μελίβοια είναι με όμικρον γιώτα. Δηλαδή μέλι και -βοή, η γλυκόλαλη. Είναι ο τόπος καταγωγής της. Ένα χωριό-μαλα-

κόνι στο Αιγαίο με καστανιές, μηλιές, κερασιές, που κρέμεται ανάμεσα στον Κίσσαβο –την αρχαία Όσσαν– και στο Πήλιο. Είχε από φοιτήτρια εμμονή με το χωριό της, κι ας μεγάλωσε στην Αθήνα. Εκεί στην πλατεία, κάτω απ’ τα πλατάνια, μας πήγε να παίξουμε, στο τρίτο έτος, τον “Φιλοκτήτη” του Σοφοκλή με θέα το Αιγαίο».

«Μα βέβαια, εκεί ήταν βασιλιάς ο κακότυχος Φιλοκτήτης, ο ομηρικός ήρωας».

«Μελίβοια, η γυναίκα του Φιλοκτήτη. Μελίβοια, η κόρη του Ωκεανού, σύζυγος του Πελασγού, Μελίβοια σ’ άπειρες μυθολογικές παραλλαγές. Τις θυμάμαι ακόμη... Και ασφαλώς η γυναίκα του Μάγνητα, εξού και το “Μάγνητες” και Μαγνησία. Έστω κι αν το χωριό ανήκει τώρα στον νομό Λαρίσης».

«Μεταξύ μας, άκουσα να αποκαλούν κουτσομπολίστικα τον Κύκλο της Φένιας ως Πολύβια...»

«Α, όχι», ξαναγέλασε η Άννα, «εντελώς καλοπροαίρετα μιλούν για “Κύκλο Μελίβοια”-“Πολύβια”, γιατί ο Κωστής, μετά τη χρεοκοπία και την κατάρρευση της Ελλάδας σε ειδικό καθεστώς της Ευρώπης, ταυτίζει τον εαυτό του με τον Έλληνα ιστορικό της Ρωμαιοκρατίας Πολύβιο. Είναι η δική του εμμονή».

«Αυτά, λοιπόν, η μαγνητική Φένια...»

«Είναι ξεχωριστή. Μια Αφροδίτη φυλαχισμένη στην πανοπλία της Αθηνάς, λέει για τη Φένια μια διασημότητα της κλασικής φιλολογίας».

«Να που μια Αφροδίτη, έστω υπό την πειθαρχία και τη φρόνηση της Αθηνάς, δημιούργησε έναν ιδιωτικό χώρο

πνευματικής λατρείας γι' αυτόν τον μυστήριο γεροντοκόρο σοφό, τον Κωστή».

«Μα ήταν ο λατρεμένος της καθηγητής και παρέμεινε επί είκοσι χρόνια πιστή στο άστρο του».

«Και γιατί με τον Κωστή κι όχι με τον Δημηρούλη, που είναι, αν δεν κάνω λάθος, συμπατριώτης της, απ' τα μέρη της; Στο κάτω κάτω είναι πιο ανθρώπινος και το ίδιο δεινός στη Θεωρία της Λογοτεχνίας, σε Σολωμό, Κάλβο, Σεφέρη, Καβάφη».

«Είναι νεότερος και δεν διδάσκει αρχαία ιστορία και λογοτεχνία. Δεν είναι της κλασικής φιλολογίας. Όταν εμείς ήμασταν φοιτήτριες, εκείνος βρισκόταν στο εξωτερικό. Ωστόσο τον εκτιμά απεριόριστα – μετέχει, απ' ό,τι ακούω, με σεμινάριο στον “Κύκλο Μελίβοια”».

«Τέλος πάντων, μου φαίνεται λίγο παράξενη αυτή η απαίτησή της για μια εσπευσμένη πρωινή συνάντηση των τριών μας. Βρίσκετε να συνάδει με τον αυστηρό χαρακτήρα της; Δεν σας κρύβω ότι σκέφτηκα να μην ανταποκριθώ, καθώς μάλιστα περιμένουμε όλοι τα νέα από τη Βρετανία. Έλα όμως που δεν ήθελα να στερηθώ τη μοναδική ευκαιρία ενός πνευματικού τριγώνου με δύο όμορφες, τόσο ξεχωριστές...»

«Α, πήγατε να πείτε σαραντάρες...»

«Όχι, γυναίκες, αλλά στο κάτω κάτω η κορυφωση της δημιουργικότητας και του ερωτισμού μιας γυναίκας έρχεται συνήθως στα σαράντα και κάτι...»

«Βάλτε και τρία – είμαστε σαράντα τρία».

Τώρα όμως η Άννυ και ο Δημήτρης έχουν αποσβολωθεί και ανταλλάσσουν αμήχανα βλέμματα, καθώς η

Φένια ολοκληρώνει την πρότασή της με μια ταραχή που γίνεται πιο έκδηλη όσο προσπαθεί να την κρύψει. Προτείνει να εκδοθεί το ταχύτερο δυνατό ένα βιβλίο μ' ένα προκλητικό εξώφυλλο κι έναν παράταιρο τίτλο με θέμα την εξαφάνιση του καθηγητή Κωστή.

«Η δημοσιότητα για τα μυστικά αυτής της υπόθεσης», κατέληξε η Φένια, «πιστεύω ότι μπορεί να δημιουργήσει ένα δίχτυ προστασίας του καθηγητή, αν βέβαια δεν είναι αργά».

Πέφτει βαριά σιωπή.

Η Άννυ και ο Δημήτρης φαίνεται ότι δεν έχουν πειστεί και εκείνος με κάποιο δισταγμό απευθύνεται χαμηλόφωνα στη συνομιλήτριά τους:

«Κυρία Φένια, για να λέτε “τα μυστικά” μιας εξαφάνισης, πρέπει πράγματι να υπάρχει εξαφάνιση. Έτσι δεν είναι; Ο Κωστής, ένας εκ πεποιθήσεως μοναχικός στοχαστής και εργένης, είναι πολύ πιθανό να αποσύρθηκε εκούσια σε κάποιο φιλοσοφικό ερημητήριο. Άλλωστε είναι τώρα ομότιμος καθηγητής, συνταξιούχος».

«Αυτό είναι το καλύτερο σενάριο. Μπορείτε να υποθέσετε κι άλλα –τουλάχιστον τέσσερα πέντε– με ανάλογες περίπου πιθανότητες», επέμενε εκείνη.

«Υπάρχει, αγαπητή Φένια, άνθρωπος στον κόσμο που θα 'χε λόγους να βλάψει τον Κωστή; Ούτε είχε ποτέ του μπλεξίματα με ερωτοδουλειές ή με χρήματα, ούτε καν συμμετείχε σε φιλολογικές έριδες και κακεντρέχειες, συνηθισμένες στον κόσμο της διανόησης. Ακόμα κι αυτός ο φιλοσοφικός του σκεπτικισμός κι η λεπτή του ειρωνεία κάθε άλλο παρά μπορούσαν να

ενοχλήσουν έστω και τον πιο δύστροπο και εύθικτο συνομιλητή. Εκτός κι αν υπονοείτε ότι ίσως να έβλαψε ο ίδιος τον εαυτό του. Αλλά –εσείς βέβαια τον ξέρετε καλύτερα– κάτι τέτοιο είναι παντελώς ασύμβατο με την προσωπικότητα και την ψυχική του υγεία».

«Κι όμως, ο άλλοτε ερημίτης τα τελευταία χρόνια άρχισε να πνίγεται στα μυστικά των άλλων, να μοιράζεται τις εξομολογήσεις τους, να ζει μέσα απ' τις ζωές τους, να πέφτει από παγίδα σε παγίδα μιας κοινωνικότητας που τον ξεπερνούσε. Εξάλλου κι εσείς κάτι είχατε καταλάβει και, μεταξύ σοβαρού και αστείου, του πετάξατε: “Δειπνοσοφιστής, λοιπόν, Κωστή, στα συμπόσια της μπουρζουαζίας;” Σας πληροφορώ ότι το έφερε βαρέως και μου το ανέφερε συχνά».

Ο Δημήτρης πρόσεχε τις μικρές ατέλειες, που ωστόσο τόνιζαν την τελειότητα της καστανόξανθης φιλολόγου με την ελληνική συμμετρία. Τις προκαλούσαν η αγανάκτηση κι ίσως η συγκίνηση που προσπαθούσε να καταπνίξει. Κάτι αδιόρατες σκιές αγρύπνιας στα γκριζογάλανα μάτια της. Ένα τικ σαν αιφνίδια ρυτίδα ανάμεσα στα φρύδια με την ιδανική απόσταση. Οι διασταλμένες κροταφικές αρτηρίες της. Μια κάποια νευρική οστις κινήσεις των χεριών, που έκαναν τα στήθη της να πάλλονται ακανόνιστα και να διαταράσσουν τον εξάισιο ρυθμό των καλοσχηματισμένων ώμων της. Προπαντός εκείνη η φλέβα στην αριστερή πλευρά του λαιμού της που είχε διεγερθεί– κάποτε, πριν από χρόνια, τον έκανε να φανταστεί τον καλά κρυμμένο ερωτισμό της.

Η Άννυ όμως, που αρχικά είχε αιφνιδιαστεί από την πρόταση της συνομήλικής της και παρέμενε αμέτοχη, επιχείρησε να ανακεφαλαιώσει την πρόταση και να αποσαφηνίσει τα πράγματα:

«Δηλαδή, Φένια, ο πρώτος όρος σου για να αφηγηθείς στον υποψήφιο συγγραφέα, τον Δημήτρη, την ιστορία του Κωστή είναι στο εξώφυλλο του ενδεχόμενου βιβλίου να υπάρχει αυτή η selfie φωτογραφία, το στήθος σου μ' ανασηκωμένη μπλούζα; Φοβάμαι πως δεν θα το αντέξεις και θα αναθεωρήσεις την τελευταία στιγμή. Δεν λέω, έχει μια ωραιότητα, μια ευγένεια, αλλά φοβάμαι...»

«Να μη φοβάσαι τίποτα. Με ξέρεις, δεν θα σου προτείνα κάτι σεξιστικό. Είναι ο μόνος τρόπος να στείλω ένα δυνατό, κρυφό μήνυμα εκεί που πρέπει».

«Σε κάποιον συγκεκριμένα ή γενικότερα;»

«Σε κάποιον και σε κανέναν. Ίσως κανείς δεν θα το αναγνωρίσει».

«Κανείς; Είναι μάλλον ριψοκίνδυνο, παρότι εμείς οι δύο θα διαφυλάξουμε απόλυτα το μυστικό σου. Πώς θα αντιδράσει ο Μάικλ, ο επίμονος Μιχάλης, που τον θυμάμαι από τότε τρελό και παλαβό μαζί σου;»

«Μην επιμένεις, Άννυ, δεν θα προσθέσω τίποτα μέχρι να πείτε κι οι δυο το ναι».

«Κι ύστερα είναι κι αυτός ο δεύτερος όρος. Ο τίτλος: “Δύο μόνο Δάκρυα”. Τι να πω;»

«Δεν πιστεύω να υποθέσεις ότι πρόκειται για ένα θέμα μελό της υποτιθέμενης γυναικείας λογοτεχνίας, στην οποία αρέσκονται οι εμπορικοί εκδότες; Τα “Δύο

μόνο Δάκρυα” έρχονται από μια εποχή μεγάλης ήττας και υποταγής, ανάλογης ίσως με το δράμα που ξετυλίγεται στον καιρό μας, μπροστά στα μάτια μας. Τα “δύο” βγάζουν φωνή, τα “πολλά” απλώς θρήνο. Αυτά τα “Δύο Δάκρυα” δεν είναι επινόησή μου. Έρχονται και ξανάρχονται από τα βάθη της Ιστορίας κάθε φορά που οι ελπίδες αναπτερώνονται κι ύστερα γκρεμοτσακίζονται. Συμβολίζουν τη βίαιη μεταστροφή της Τύχης. Αν θες να ξέρεις, είναι η τελευταία εμβληματική φράση του Κωστή στην αποχαιρετιστήρια, απ’ ό,τι κατάλαβα εκ των υστέρων, διάλεξή του. “Κάθε εποχή παίρνει από την Ιστορία ό,τι της ταιριάζει. Εγώ επιλέγω για τη σημερινή μας κατάσταση τη σκηνή: ‘Δύο δάκρυα, δύο γυναικεία στήθη!’ ” Τότε μιλούσε ως Πολύβιος στη Ρώμη, στον ξακουστό φιλελληνικό “Κύκλο των Σκιπιώνων”».

Η Άννυ αναστενάζει, φαίνεται να έχει πειστεί και καταλήγει:

«Έστω, αλλά υπάρχει και ο τρίτος όρος, ίσως ακόμα πιο δύσκολος. Να αναλάβει το έργο αυτό ο Δημήτρης βασισμένος στη δική σου αφήγηση. Εγώ, αντίθετα, σου προτείνω να το γράφεις η ίδια, έστω με ψευδώνυμο. Θα είναι πιο προσωπικό και συναρπαστικό. Σου έχω ξαναμιλήσει για τη γραφή σου».

«Α, όχι, χρειάζεται η δύναμη της απόστασης. Θυμήσου, Άννυ, την Αγκάθα Κρίστι: Ο αυτόπτης μάρτυρας δεν είναι ποτέ αξιόπιστος. Πάντα υπάρχει η αυτοεξάπατηση. Ο συγγραφέας δεν θα περιοριστεί στη δική μου εξιστόρηση. Θα χρειαστεί η ανεξάρτητη, αμερόληπτη δική του έρευνα πάνω στα πρόσωπα και τα συμ-

βάντα τα οποία προηγήθηκαν ή ακολούθησαν την εξάφάνιση του καθηγητή. Σχηματικά σας λέω ότι ο Κωστής θα συμβάλει κατά το 50% με τις δικές του αφηγήσεις σε μένα, εγώ θα προσθέσω το 20% κι ο συγγραφέας θα συμπληρώσει το κρίσιμο 30%».

«Γιατί τότε ο Δημήτρης κι όχι ο Χρήστος ή η Μαργαρίτα ή, φέρ' ειπείν, ο Σωτήρης;» επιμένει η εκδότρια.

«Γιατί, εκτός των άλλων, είναι φίλος του, κοντά στη θεματολογία και στις εμπειρίες του, και βέβαια υπάρχει και η κοινή τους καταγωγή, που ίσως αποδειχτεί πολύτιμη για την έρευνα».

«Δεν θα 'λεγα "φίλοι", κυρία Φένια, παρότι θα με τιμούσε ιδιαίτερα αυτή η παραδοχή. Γνωστοί με φιλικά αισθήματα. Μεσολάβησε άλλωστε και μια αποτυχημένη συνεργασία μας. Όχι με δική μου ευθύνη».

«Ναι, μου το 'πε. Εκείνη η ημιτελής συνεργασία σας στη σειρά "Αντίθετοι Βίοι", μια αντιστροφή του Παράλληλοι Βίοι του αρχαίου ιστορικού Πλούταρχου, για τις ηγετικές προσωπικότητες της Ελλάδας του 20ού αιώνα. Δίστασε την τελευταία στιγμή, αν και για μερικά επιφανή πρόσωπα είχε κάνει εξαντλητική εργασία. Ένα κομμάτι το έγραφα στον υπολογιστή μου και το 'χω κρατήσει. Είναι μια έκπληξη, στη διάθεσή σας. Έχει σταματήσει να δημοσιεύει τα τελευταία χρόνια αν και εργάζεται ακατάπαυστα. "Ο Σωκράτης δεν δημοσίευσε τίποτε", επαναλάμβανε. Δεν έδινε όμως καμία πειστική εξήγηση».

«Με τιμά η πρότασή σας, αγαπητή Φένια, η εκτίμησή μου στο πρόσωπό σας είναι απεριόριστη, αλλά δεν

ξέρω γιατί με θεωρείτε δεδομένο. Μου είναι πολύ δύσκολο να γράψω κατ' εντολή άλλου».

«Σας άκουσα κάποτε να λέτε ότι επί δεκαπέντε χρόνια γράφατε για λογαριασμό άλλου. Δεκάδες χιλιάδες σελίδες! Αυτό με εντυπωσίασε».

«Ήμουν νεότερος και αφορούσε μιαν άλλη δέσμευση, πολιτική, ιδεολογική, σε μια διαφορετική εποχή. Είναι αδύνατον να το επαναλάβω».

Εκείνη δεν φαίνεται να αποθαρρύνεται. Είναι θεά, πιστεύει πως μπορεί να παίρνει ό,τι επιθυμήσει. Και πράγματι, δεν αργεί να φανεί το πρώτο ρήγμα στην ακαμψία του συνομιλητή της.

«Δεν σας κρύβω ότι το κύριο κίνητρό μου για να ανταποκριθώ ενδεχομένως στο κάλεσμά σας, είναι η ευκαιρία να συνεργάζομαι τακτικά μαζί σας».

Η Φένια επιτέλους αποδεσμεύει εκείνο το φωτεινό χαμόγελο που ακτινοβολούσε πάντα στο πρόσωπο των συνομιλητών της, μα ταυτόχρονα προσγειώνει ευγενικά τον υποψήφιο συγγραφέα.

«Με μένα, αν συμφωνήσουμε, θα μιλήσετε μία και μοναδική φορά μέχρι την έκδοση του βιβλίου. Εννοείται ότι θα σας παραδώσω όλα τα στοιχεία και θα απαντήσω στα ερωτήματά σας. Με τη σειρά μου θα εξαφανιστώ κι εγώ. Σας εξουσιοδοτώ εν λευκώ και βέβαια εμπιστεύομαι απόλυτα την εχεμύθεια και τη διακριτικότητα σας».

Η Άννη με κάποια καθυστέρηση θυμήθηκε να παραγγείλει τους καφέδες. Να κερδηθεί λίγος χρόνος και να το ξανασκεφτούν. Τότε πληροφορήθηκαν τα οριστικά

νέα του Brexit. Ήταν Παρασκευή πρωί. Τη βουβαμάρα διέκοψε ο ψίθυρος της Φένιας:

«Θα έρθουν κι άλλα σύννεφα. Η μελαγχολική αίσθηση της Ιστορίας. Η ιδέα που διέτρεχε όλο το έργο του Κωστή. Πόσο επίκαιρη η αποχαιρετιστήρια διάλεξή του».

«Παρά τις διαψεύσεις, οι άνθρωποι θα πέφτουν πάντα στην παγίδα μιας γραμμικής Ιστορίας. Στην ψευδαίσθηση ενός σιδηροδρομικού χρόνου, από σταθμό σε σταθμό», συμπλήρωσε ο Δημήτρης.

Ύστερα κοίταξε κατάματα τη Φένια και δίχως να βιάζεται της έκανε μια ενδιαφέρουσα αποκάλυψη:

«Ξέρετε, αγαπητή Φένια, δεν είστε η πρώτη γυναίκα στην Ιστορία που εξεγείρεται μ' αυτό το σύμβολο. Το γυμνό της στήθος! Πριν από περίπου δύο αιώνες μια επίσης ξεχωριστή γυναίκα, ζωγράφος αυτή, σ' έναν πολύ πιο συντηρητικό τόπο, ανασήκωσε την μπλούζα της και ζωγράφησε το στήθος της σε μινιατούρα. Ίσως ένας μόνο μπορούσε να το αναγνωρίσει. Κι αυτός ήταν ένας άσωτος γερουσιαστής της Βοστώνης, ένας αποτυχών υποψήφιος Πρόεδρος των ΗΠΑ, ένας ανάξιος για τη διάβιου αφοσίωση της Σάρας. Το γυμνό της στήθος εξέφραζε την προσωπική της διαμαρτυρία προς έναν παράλογο, ανδροκρατούμενο κόσμο. Τότε έμπαινε στα σαράντα. Με τα σημερινά μέτρα στα σαράντα πέντε ή ακόμα και στα πενήντα».

Εκείνη δεν συναινεί, δεν διαφωνεί, αλλά περιορίζεται σε μια ιστορική παρατήρηση:

«Ο καθηγητής Κωστής στην τελευταία του διάλεξη μας αποκάλυψε την πιο δραματική γυμνόστηθη στιγμή

της Ιστορίας. Ωστόσο, θα μπορούσα να σας παραπέμψω στον πίνακα του Ντελακρουά. Η Ελευθερία, γυμνόστηθη, οδηγεί τον λαό στην επανάσταση του Ιουλίου [1830]. Και η Συντακτική Συνέλευση τον Σεπτέμβρη του 1792 αποφάσισε να κάνει εθνικό σύμβολο της Μεγάλης Γαλλικής Επανάστασης τη Μαριάννα, μια γυναίκα όμοια με Ελληνίδα θεά».

«Λοιπόν, Φένια, να βάλουμε εξώφυλλο τη μινιατούρα της Σάρας. Είναι πιο δόκιμο. Συμφωνείς;» κατέληξε η Άννυ, σαν να προανήγγελλε την οριστική τους συμφωνία.

«Πότε και πού θα συναντηθούμε; Θέλετε να περάσω απ' το σπίτι σας;» ρώτησε ο Δημήτρης.

«Δεν έχω πια σπίτι. Αύριο την ίδια ώρα, όχι πάντως εδώ, στον εκδοτικό...»

«Στο σπίτι μου, εγώ φεύγω από τις οκτώ», σηκώθηκε η Άννυ και οι δύο παλαιές συμφοιτήτριες αντάλλαξαν φιλιά αποχαιρετισμού.

Τα θαυμαστικά τους βλέμματα συνόδεψαν τη Φένια στον μακρύ διάδρομο μέχρι το ασανσέρ.

«Τι γραμμή, ε; Δεν έχει βαρύνει. Έχει τη χάρη μιας νύμφης, σαν να μην πατάει στη γη. Πάντως κι εσείς την κοιτάζατε επίμονα. Σαν να τη διερευνούσατε».

«Αν δεν κοιτάζω τον άλλον στα μάτια, δεν μπορώ να τον καταλάβω και να τον εμπιστευθώ», απάντησε ο υποψήφιος συγγραφέας.

«Τι καταλάβατε λοιπόν;»

«Ότι και την πρώτη φορά που τη συνάντησα σ' εκείνες τις Πέμπτες. Σου δημιουργεί, ακούσια φυσικά, τη

βεβαιότητα πως όχι μόνο είναι τόσο ωραία αλλά έχει και κάτι το ιδιαίτερο, το κρυμμένο, που μόνο εσύ μπορείς να το ξεχωρίσεις και να το θαυμάσεις – κανείς άλλος. Άθελά της σε κάνει να τη σκέφτεσαι. Θα προσέξατε βέβαια αυτό το: “Δεν έχω πια σπίτι”. Έτσι δεν είπε ή παράκουσα;»

«Απίστευτο! Η Φένια κι ο Μάικλ να χωρίσουν; Δεν υπάρχει περίπτωση. Κάτι άλλο θα συμβαίνει. Είναι σαν δυο δίδυμα δέντρα».

«Καμιά φορά, όμως, ένας δυνατός άνεμος μπορεί να χωρίσει τα φυλλώματά τους».

«Μα είναι δεμένοι απ’ τις ρίζες! Πώς να χωρίσουν; Θα ξεριζωθούν κι οι δυο», διαβεβαιώνει η Άννυ.

«Μιλήστε μου για κείνον».

«Την έστηνε με το αυτοκίνητό του σχεδόν σ’ όλο το δεύτερο έτος μας έξω από τη Φιλοσοφική, λίγο πριν από τη στάση των λεωφορείων. Τρεις τουλάχιστον φορές τη βδομάδα. Ήταν μεταπτυχιακός στους Ηλεκτρολόγους-Μηχανολόγους του Μετσοβίου, ολοκλήρωνε το στρατιωτικό του κι είχε κιόλας ιδρύσει μια μικρή εταιρεία πληροφορικής. “Μπες, Φένια, να σε πετάξω σπίτι σου”, τον άκουσα μια μέρα να της προτείνει μες στη βροχή. Τον χαιρέτισε ευγενικά και προχώρησε μαζί μας μέχρι τη στάση. Ψηλός, μελαχρινός προς το σταρένιο, αθλητικός αν και κομπιουτεράς. Η ηρωική επιμονή του συγκινούσε τα κορίτσια, αυτά που προσέγγιζαν φιλικά τη Φένια για να μοιραστούν λίγο απ’ το φως της. “Γεια σου, Μάικλ”, τον χαιρετούσαν και οι πιο τολμηρές ερωτοτροπούσαν μαζί του. Η Φένια τον είχε ακουστά,

καθώς ο πατέρας της ήταν υπερήφανος για τα αστέρια που έβγαλε στα μαθηματικά. Ο Μάικλ μπήκε, νομίζω, πρώτος στους Ηλεκτρολόγους και φαίνεται πως ήταν ένας εκπληκτικός μίμος του πατέρα της με κείνη τη “μαγνητική”, θεσσαλική προφορά. Η επιδεικτική αδιαφορία της Φένιας μάς είχε ξεγελάσει. Μάλιστα μερικές κοπέλες ξεθάρρευαν με τον γοητευτικό Μάικλ και προσπαθούσαν να παρεμβληθούν, να τον παρηγορήσουν με υπερβολική οικειότητα, όπως η “Λίζα, η νυμφομανής” – έτσι την αποκαλούσαν αδίκως μερικές συμφοιτήτριες. Ήταν ίσως η μόνη που είχε τότε ολοκληρωμένες ερωτικές εμπειρίες. Πάσχιζε να είναι “κολλητή”, σχεδόν δουλική προς τη Φένια. Προσέξτε, όμως, τη λάτρευε και την ιντρίγκαρε με τον Μάικλ. Δεν ξέρω αν έχετε γνωρίσει αυτό τον τύπο γυναίκας».

«Μάλλον... Έχει, ας πούμε, έναν ερωτικό παρασιτισμό. Δηλαδή, μπορεί και να είχε κάνει κάτι με τον Μάικλ ενώ ταυτόχρονα υποδαύλιζε το πάθος του για τη Φένια».

«Τι να σας πω; Δέκα χρόνια μετά, όταν τα παιδιά μας πήγαιναν στον ίδιο παιδικό σταθμό, η Λίζα μου ξεφούρνισε με το πονηρό της χαμόγελο: “Η Φένια χρωστά την ερωτική της ευτυχία σε μένα. Εγώ εκπαιδύσα τον αγροίκο πληροφορικάριο εκείνο τον χειμώνα”. Είναι όμως και λίγο μυθομανής. Τέλος πάντων, φάγαμε το δεύτερο έτος με τον Μάικλ μασκόντ της σχολής, ώσπου ήρθε η τελευταία ομιλία του Κωστή καθώς από τη νέα χρονιά θα πήγαινε καθηγητής στη Χαϊδελβέργη. Ήταν μια συγκλονιστική εμπειρία, ιδιαίτερα για

τους πιο ψαγμένους φοιτητές. Υπήρχε συγκίνηση, πολλές από μας αισθάνονταν την ανάγκη να κάνουν κάτι ασυνήθιστο... Μια παράξενη μέθη μας είχε συνεπάρει».

«Το καταλαβαίνω, συμβαίνει στις πιο εγκεφαλικές γυναίκες. Όταν ανακαλύπτουν μια άγνωστη ιδέα ή εμπειρία, ακόμα και μέσα από την Ιστορία ή τη Λογοτεχνία, καταλαμβάνονται από μια, θα 'λεγα, προ-ερωτική διάθεση. Όπως τα μωρά που μπουσουλούν και ανακαλύπτουν τον κόσμο γύρω τους βάζοντας στο στόμα τα αντικείμενα. Σίγουρα μια προ-ερωτική γυναικεία επιθυμία».

«Ερωτική ίσως με την αρχαιοελληνική έννοια. Φανταστείτε την έξαψη της Φένιας. Όπως λέει η Λίζα, αφού δεν ήταν δυνατόν η Φένια να γίνει Ιωάννα Ζαν ντ' Αρκ ή Αντιγόνη, ξεπαρθενεύτηκε και παντρεύτηκε τον Μάικλ στο τριήμερο που ακολούθησε. Όταν βγήκαμε από τη σχολή μετά την ομιλία του Κωστή, χωρίς να μας πει τίποτα μας άφησε σύζυγες κι έκατσε δίπλα στον Μάικλ στη θέση του συνοδηγού. Προσέξτε: δίχως να έχει προηγηθεί οποιαδήποτε άλλη επικοινωνία ανάμεσά τους. Την πήγε σπίτι της χωρίς πολλές αμοιβαίες εξηγήσεις και κείνη του είπε: “Πάρε τα βασικά κι έλα σε μια ώρα να φύγουμε”. Στην ψύχρα. Άφησε ένα σημείωμα στη μητέρα της ότι πάει εκδρομή με τα “παιδιά”, πήρε τα κλειδιά του σπιτιού της Μελίβοιας και ξεκίνησαν για τον Κίσσαβο! Τους πάντρεψε ο Αντώνης, ο δήμαρχος της Μελίβοιας, ο νεότερος τότε δήμαρχος της χώρας, με συνοπτικές διαδικασίες. Αυτός μας στήριξε την επόμενη χρονιά στην παράσταση “Φιλοκτήτης”.

»Σύμφωνα με τη Λίζα, του μαγεύει χοιρινό με μήλα και δαμάσκηνα. Τηγανίτες από μήλα, τοπικά εδέσματα με βάση τα πλεονάσματα σε μήλα και κάστανα. Μόνο μήλα, ξινόμηλα. Του ετοιμάζε κοκτέιλ με βάση το μηλόκρασο κι εκεί στη βερράντα του πατρογονικού της του αφηγήθηκε τις ιστορικές περιπέτειες της Μελίβοιας. Την πελασγική προέλευση. Την ομηρική με την τραγωδία του Φιλοκτήτη. Το ξακουστό ναυάγιο του περσικού στόλου στον αιγιαλό της Μελίβοιας. Σε κάθε ιστορικό σταθμό ο Μάικλ προχωρούσε πιο τολμηρά στο σώμα της, μέχρι που του παραδόθηκε ολοκληρωτικά καθώς παραδιδόταν κι η Μελίβοια στις φλόγες των Ρωμαίων. Την πήραν τα δάκρυα όταν ο ύπατος Αιμίλιος Παύλος συνέτριψε τον Περσέα στην Πύδνα [Γ' Μακεδονικός Πόλεμος], τότε που ισοπεδώθηκε η Μελίβοια και πουλήθηκαν οι κάτοικοί της σκλάβοι. Στο 168 π.Χ. η Φένια δεν άντεξε και υπέκυψε στη “ζωώδη τρυφερότητα του Μάικλ” κατά την “κακοήγη” Λίζα. Τη χρονιά που υπέκυψαν οριστικά και οι Έλληνες στη ρωμαϊκή κυριαρχία. “Αυτή του έδειχνε στο βάθος τα φωτισμένα πόδια της Χαλκιδικής, μα εκείνος δεν είχε μυαλό παρά μόνο για τα δικά της μακριά, εξαίσια πόδια”. Ίσως και να μην έχει άδικο η Λίζα. Ο Μάικλ μαγεύεται να βλέπει και να ακούει τη Φένια, αλλά δεν νομίζω ότι μοιράζεται τις δικές της ανησυχίες για την Ιστορία και τη Λογοτεχνία. Άσε που μιλάει ελάχιστα».

«Τώρα βέβαια, απ' ό,τι γνωρίζω, είναι σημαντικός επιχειρηματίας στην πληροφορική. Έχει εξειδικευθεί σε προγράμματα της εμπορικής ναυτιλίας».

«Ναι, αλλά ξέρει να βάζει χειρόφρενο στην επέκτασή του. Για τον Μάικλ, το άριστο μέγεθος στην Ελλάδα είναι, όπως ισχυρίζεται η Φένια, να μην έχεις συναλλαγές με το δημόσιο, δηλαδή μπλεξίματα με την πολιτική. Ίσως και γι' αυτό άντεξε στην κρίση. Όταν τελείωσε η Φένια, έφυγαν μαζί με την κορούλα τους τη Μυρτώ για μερικά χρόνια σε ΗΠΑ και Καναδά. Α, η Μυρτώ-νήπιο, ξέχασα να το αναφέρω, είχε διαδεχθεί τότε τον Μάικλ ως μασχότ της σχολής. Την έφερε ακόμα και στο αμφιθέατρο. Κι αν έκανε φασαρία, την έπαιρναν έξω μερικά κορίτσια να παίξουν μαζί της».

«Η αφήγησή σας, Άννυ, με βάζει για τα καλά στο θέμα. Πάντως θα προσέξατε ότι η Φένια μιλά με βεβαιότητα για εξαφάνιση του Κωστή, ωστόσο δεν διανοήθηκε εκείνη ή κάποιος φίλος ή συγγενής να τη δηλώσει στην Αστυνομία».

«Αυτά κρατήστε τα για αύριο που θα τη συναντήσετε. Καλή επιτυχία και θα περιμένω το φθινόπωρο το κείμενό σας».

«Να δούμε. Φαίνεται πως η συμφοιτήριά σας κάθε είκοσι χρόνια κάνει μια δική της απροσδόκητη εξέγερση».

«Κύκλος Αΐντα»

ΟΜΟΤΙΜΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ κάνει μια σκέψη καθώς βγαίνει στον δρόμο – παράξενο, την προφταίνουν τα λόγια του άγρυπνου παρατηρητή του απ' το απέναντι περίπτερο.

«Επιτέλους, Δευτέρα πρωί, λέω όπου να 'ναι θα βγει ο κύριος καθηγητής, ο πρώτος άνθρωπος ν' ανταλλάξω δύο λόγια. Και κοντεύει επτά και μισή».

«Ε, εδώ αργούν να ξυπνήσουν».

«Θα σου φανεί τρελό αλλά, αγαπητέ Κωστή, πιστεύω ότι πλησιάζει η μέρα που δεν θα ξυπνήσουν καθόλου».

Χμ! Κι εγώ, κυρ Φώτη, θα σου 'λεγα ότι ο δρόμος μας –ο ωραιότερος της Αθήνας, ο μόνος πυκνοδενδροφυτεμένος, δίπλα στη Δεξαμενή, ούτε δέκα λεπτά από τη μικρή κοσμική πλατεία– μου μεταδίδει την αίσθηση ότι ο χρόνος τελειώνει, η ζωή χάνει τον ρυθμό της κι οι μέρες το ίδιο χαμένες.

Το σκέφτηκε, δεν το είπε, του φάνηκε πολύ λογοτεχνικό. Ξανά τον προφταίνει ο περιπτεράς.

«Τα σχολικά; Θυμάσαι τι χαμός τέτοια ώρα με τα σχολιαρόπαιδα; Κι άκουγες μια “Καλημέρα, κυρ Φώ-τη” από τις νεαρές μαμάδες. Τι διάολο, δεν υπάρχουν νέοι, δεν παντρεύονται, δεν κάνουν παιδιά;»

«Φεύγουν και στο εξωτερικό...»

«Είμαστε ένας δρόμος με χήρες. Κι αυτές έκοψαν το χαρτάκι, τις κρουαζιέρες, τις βεγγέρες, τις αγορές. Ο ΕΝΦΙΑ τους τσάκισε τα φτερά. Τα βολεύαν με δύο καλές συντάξεις κι ενοίκια. Τώρα μεσημεριάζει για να ξεκλειδωθούν απ’ τις τετραπλές κλειδαριές και να βγάλουν τα σκυλάκια—»

«Να βρωμίσουν τα πεζοδρόμια. Σαν να μην έχουν πια να αποδείξουν τίποτα σε κανέναν και δεν νοιάζονται ούτε να καθαρίσουν...» δυσφορεί ο καθηγητής.

«Πάρε την πολυκατοικία σου, την ωραιότερη στον Λυκαβηττό, κάποτε έσφυζε από ζωή. Τώρα μόνο χήρες κι εσύ ο μαγκούφης. Ας είναι καλά αυτές οι Δευτέρες που τα τελευταία χρόνια κάπου πας αξημέρωτα ή οι Πέμπτες που έρχεται πάντα στις έξι και μισή να σε πάρει αυτή η λαμπρή νεαρά κυρία. Τώρα που γεράσαμε, βρε Κωστή, το θυμήθηκες, μα αυτή φοράει βέρα, δεν βλέπω να κάνεις οικογένεια».

«Τίποτα δεν σου ξεφεύγει...»

«Εδώ κλεισμένος στο σπιρτόκουτό μου ζω με τα μυστικά των άλλων».

«Δηλαδή, ξέρεις τις ζωές σε κάθε αριθμό του δρόμου, κάθε όροφο, κάθε διαμέρισμα;»

«Πού βάζεις τις γκαρσονιέρες; Τουλάχιστον μ’ αυτές πούλαγα τσίγλες και προφυλακτικά. Ποιος τώρα

να πάρει τσιγάρα ή σοκολάτες –οι χήρες φροντίζουν την καρδιά τους–, όσο για εφημερίδες, ξέχνα το».

«Η κρίση, Φώτη, καταπίνει τη μεσαία τάξη».

«Δεν είναι μόνο η κρίση. Αυτή κάποτε θα τελειώσει. “Και τα νερά του Κατακλυσμού κάποτε υποχώρησαν”, μου ’πες μια μέρα. Αυτό εδώ χτυπάει πιο βαθιά, τρώει τη ρίζα μας. Πάει η Ελλάδα, Κωστή! Πάει...»

Ο καθηγητής συναινεί σιωπηλά κι ο περιπτεράς, που επιτέλους βρήκε συνομιλητή, συνεχίζει:

«Που λες, εδώ στον δρόμο τις πρώτες πρωινές ώρες χόρευαν και τραγουδούσαν ερωτευμένα ζευγάρια. Τώρα; Θυμάμαι τον μακαρίτη τον πατέρα σου όταν ήρθε απ’ το νησί να αγοράσει το διαμέρισμα στο “33” για τον γιο του, τον καθηγητή, που θα κατέφθανε από την Οξφόρδη. Λεβέντης, πραγματικό αγρίμι, με τα γένια, τα μαύρα στιβάνια, το παντελόνι μέσα τους, όλα μαύρα. Περίμενε τον εργολάβο και του ’πιασα κουβέντα. “Τόσο μεγάλο διαμέρισμα στον πέμπτο για έναν ανύπαντρο;” “Ε, μην ψάχνει άλλο όταν κάνει οικογένεια”. Κτηνοτρόφος αλλά αρχοντικός, κονομημένος και ενήμερος για όλα. Όταν ύστερα από χρόνια ξαναπέρασε, του λέω: “Κύριε Σήφη, ο γιος σας θεωρείται ο σοφότερος των Ελλήνων, αλλά δεν σας μοιάζει...” “Πήρε απ’ τη συχωρεμένη τη μάνα του”, χαμογέλασε. Τότε έμαθα ότι δεν γνώρισες μάνα. Ίσως, σκέφτομαι καμιά φορά, πως η πίκρα της μάνας σ’ έκανε μαγκούφη. Και τι τύπος ο καπετάν Σήφης! Μια ψευτοεξυπηρέτηση του έκανα και με διέταξε μ’ αυτό το ασήκωτο ύφος: “Γράψε, παιδί μου, το όνομα και τη διεύθυνσή σου”. Έτσι

μου 'στελνε κάθε χρόνο το ίδιο δέμα: δύο κεφάλια τυρί, ένα βάζο μέλι, καρύδια, ένα μπουκάλι ρακή κι εφτάζυμα κρητικά παξιμάδια. Σε πόσους προορισμούς πήγαιναν αυτά τα δέματα;»

«Κανείς δεν ξέρει. Από μένα μόνο έπαιρνε καμιά δεκαριά διευθύνσεις. Αλλά έστελνε ακόμα και στο εξωτερικό. Σε παλαιούς συμπολεμιστές της Κοινοπολιτείας – Άγγλους, Μαλτέζους, Κύπριους, Αυστραλούς, κομάντο όλοι στο αφρικανικό μέτωπο».

«Η τελευταία φορά που τον είδα ήταν μ' εκείνο το τραγικό συμβάν. Τα μάτια του έβγαζαν αίμα, φόβος και τρόμος, κι οι άλλοι δύο συνοδοί του το ίδιο άγριοι, μαυροφορεμένοι κι αυτοί».

«Ο μεγαλύτερος ήταν συμμαθητής μου, ο Μιχάλης, πρωτοπαλικάρο του Σήφη».

«Παραμέρισαν την Αστυνομία, “Το παίρνω πάνω μου”, έλεγε στον αστυνομικό διοικητή που στεκόταν σούζα μπροστά του. Θα πεθάνω, Κωστή, με το μαράζι ότι δεν πρόλαβα να δω αυτό το καθίκι. Μόνο τον ίσκιο του καθώς έπεφτες στην είσοδο κι άρπαζε το πορτοφόλι σου. Μισοκοιμόμουν, είχα χαμηλώσει τη τέντα μες στην καταιγίδα, το ταξί με τύφλωνε καθώς πλήρωνες κι είχε παρκάρει πιο πίσω για να μην πέσεις στη λίμνη με τα νερά. Το κάθαρμα σ' άφησε να φτάσεις στην είσοδο για να σιγουρευτεί με το φως ότι είσαι εσύ κι ύστερα σου κατέβασε το στειλιάρι στο κεφάλι. Τάχα ληστεία, μα τον είδαν να πετάει το πορτοφόλι με τις πιστωτικές στα σκουπίδια έξω απ' τον “Ευαγγελισμό”. Κάθε φορά που ξεσπά καταιγίδα κι αργείς να έρθεις,

τρέμω μην επαναληφθεί το κακό. Ευτυχώς τώρα σε φέρνει αυτός ο καλός σου άγγελος».

«Τι σ' έπιασε σήμερα, βρε Φώτη; Πάνε δεκαπέντε χρόνια κι ύστερα, βλέπεις, φεύγει κι ο Νοέμβρης και δεν λέει να βρέξει, υπάρχει αυτή η αηδιαστική άνοιξη μες στον χειμώνα».

«Εμένα το λες, που βρωμάνε δίπλα μου τα σκουπίδια; Και να μη βγει τίποτα τόσα χρόνια, ούτε το κίνητρο, ούτε το πρόσωπο του υποψήφιου δολοφόνου, έτσι δεν είναι;»

«Κι ούτε μια μπόρα ή έστω μια αργή, μακρόσυρτη βροχή. Καμιά ομίχλη δεν σκεπάζει το πρωινό φως, κανείς δεν περπατά με ανασηκωμένο γιακά, γι' αυτό, καημένε Φώτη, δεν φαίνεται να ευδοκιμούν οι αστυνομικές ιστορίες στην Αθήνα», χαμογέλασε ο καθηγητής και απομακρύνθηκε.

Δεν ήταν μια συνηθισμένη Δευτέρα για να καθυστερεί. Α, να δούμε αν το θυμούνται ο «Βέρντι» και οι άλλοι, διερωτάται και βιάζεται να φτάσει από τους πρώτους. Ένα τυχαίο ραντεβού με τον Γιώργο, γνωστό δικηγόρο, στο εμβληματικό καφέ της Πλατείας, προκάλεσε εκείνη την αλυσιδωτή αντίδραση σχέσεων, που έμελλε σταδιακά να σχηματίσουν τον «Κύκλο Αϊντα». Ήταν το δεύτερο άνοιγμα στη μονότονη ζωή του ύστερα από κείνο της Φένιας. Ωστόσο αρκετά διαφορετικό.

